

kan dog ikke forandre dens Karakter. Det er Noget, Enhver maa vide, at i det Dieblik, man kjøber en med Tiende behæftet Eiendom, da er der det samme Forhold tilstede, som naar man kjøber en Eiendom, hvori der staaer en fast Prioritet, og den, der kjøber en tiendefri Eiendom, kjøber Eiendommen saameget dyrere, som Tiendefriheden er værd; derfor at ville for Alvor udtale den Mening, at Tienden, den være en Konge-, Kirke- eller Præstetiende, er Noget, der kan afløses uden imod fuld Erstatning, er farligt.

Formanden: Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

J. A. Hansen: Jeg skal blot bemærke, at jeg ikke anseer det for at være Tiden eller Stebet her at gaae videre ind paa dette Spørgsmaal, og jeg vil blot ende med den Erklæring til den Bemærkning, der nu fremkom fra det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds, at jeg trøster mig til at kunne bevise Rigtigheden af min Mening.

Madsen: Jeg tænkte ikke at tage Ordet paa dette Stadium af Sagens Behandling, naar ikke en Udtalelse fra den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille), havde givet mig Anledning dertil, idet den ærede Rigsdagsmand stærkt fremhævede det Spørgsmaal, hvem egentlig Eiendomsretten over Præstegaardsjorderne og Præstetienden tilkommer. Den ærede Rigsdagsmand fremhævede tillige, at de Medlemmer, som havde fremsat Indsigelser imod denne Eiendomsret, ikke havde tydeligt begrundet deres Mening; men for mig staaer Sagen temmelig klar og simpel, idet jeg forestiller mig, at Præstetienden saavel som Kirketienden ere henlagte den ene til Præsternes Lønning og den anden til Kirkebygningernes Vedligeholdelse. Kirketienden er bleven en Gjenstand for privat Handel, en Gjenstand for Kjøb og Salg, og det har Lovgivningsmagten tilstødet, hvorimod Præstetienden altid har været anseet nødvendig til Præsternes Lønning, og Lovgivningsmagten har derfor hidtil ikke grebet ind i at forandre denne

Deel af Præsternes Lønning. Spørger man nu, hvorledes Tienden først er bleven bestemt, da er den, saavidt mig bekjendt, fra Først af paalagt Brugerne og Tierne af de upriviligerede Eiendomme ved et Magtsprog fra den absolutistiske Kongemagt, og dette Magtsprog er blevet anseet som en Lov; men ligesaavel som den lovgivende Magt under den absolutistiske Regering har hævdet den Anskuelse, at den kunde paalægge en saadan Afgift til Præsternes Lønning, synes det mig ogsaa at være rimeligt, at den lovgivende Magt nu kan forandre denne Maade at lønne Præsterne paa, og det synes mig derfor naturligt og rimeligt, at der ikke kan indvendes Noget imod, at Tienden indbrages i Statskassen, uden at deraf skal dannes en Lønningsfond. — Spørger man derimod om, hvorledes de Eiendomme, der høre til Præstegaardene, fra Først af ere bleve til, da er det saavidt mig bekjendt ikke opløst nogetsteds i Historien, at Geistligheden eller Folketirken, eller hvad man nu vil kalde det, er kommen i Besiddelse af nogen Eiendomsret til disse Præstegaardsjorder enten ved Kjøb eller ved Gave, og det forekommer mig derfor klart, at de maa være et Slags Domainer, som ere henlagte ogsaa til Præsternes Lønning, hvorover den lovgivende Magt maa have fuld Raadighed, og hvoraf den kan indbringe saa Meget eller saa Lidet, som den finder for godt. Denne Anskuelse forekommer mig at være i god Samklang med Grundlovens § 3, idet denne siger: „Den evangelisk-lutheriske Kirke er den danske Folkekirke og understøttes som saadan af Staten“. — Den anden Deel af Præsternes Lønning, hvorom der har været talt saa Meget, er som bekjendt Offeret; der har været fremsat mange forskjellige Anskuelser om, hvad der var det Dnskeligste at gjøre, for at faae en Forandring iværksat af det nu bestaaende Forhold med Hensyn til Offer. Nogle have meent, at Offeret skulde være ganske frit, og den ærede Rigsdagsmand, der nylig havde Ordet, sagde, at det reent burde bortfalde; saavidt mig bekjendt, har Offeret været en Afgift til Geistligheden, saalænge Historien minder os om noget religiøst Samsund, og det forekommer mig derfor, at det er rettest at beholde Offeret, saaledes at det bliver en aldeles frivillig Gave,